

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

Nicolaus. Scelus, quod &c. Decreta Synodalia Pontificis contrà Luthorium
Regem, qui dimissa uxore legitimâ alteram duxerat, contrà Synodum
Mettensem, contrà Episcopos aliosque Luthario adhærentes ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](#)

ANNO
858.

rere præcepimus, omnium volumus obediensiam comitari.

DECET sine, Fratres ut qui pro omnibus laborat, cunctorum subsidio fulciatur. Haic ergo in congregandis Generalibus Synodis, in omnibus supra dictarum Regionum partibus, nostram commodamus auctoritatem: & quidquid Provinciali Synodo fuerit definitum, ad ejus absque dilatione statuimus notitiam perducendum.

SI cui autem ab illis partibus hanc sanctam sedem appellare opus fuerit, & in nostra audiencia se audiri poposcerit, hunc communemus, ut ad ejus primum audienciam se submittat, & Ecclesiasticorum gestorum in sua Regione rationabili digestione prolatâ, si Episcoporum de eo, qui forse criminibus impletur, sententia discordaverit, ut ab aliis reus, innocens judicetur ab aliis; tunc ipsis gestis ad Nos delatis, Litteris etiam præfati Fratris nostri, cui vicem nostram concessimus, commendatus, sive ad Nos, sive ad Beatisimi Petri sedem securus accedat, nullaque eum in veniendo mora præpediat.

Quam etiam condicte Fratri nostro Drogoni Archiepiscopo in examinandis ac perquirendis Episcopis & Abbatibus sub hoc tenore hanc nostram licentiam & auctoritatem concessimus, salvo in omnibus hujus universalis Romanæ sedis Primitu, nostrisque Præsulatu honore, vigoreque & exaltatione carissimi ac spiritualis Filii nostri Domini Hlotharii magni Imperatoris.

NAM nobis valde placuit, proper diversas Ecclesiarum Dei perturbationes hoc necessarium satisque dignum opus explore

NICOLAUS PRIMUS MAGNUS

PONTIFEX CVII.

ANNO DOMINI DCCCLVIII.

Nicolaus I. cognomento *Magnus* anno 858. sedem Pontificiam ascendit, Bulgarorum Apostolus nuncupatus, Regibus, ac Tyrannis fortiter imperavit, sub ipso Anastasius Bibliothecarius Romanorum Pontificum historiam consarcinavit Pontificaque censura submisit. Mortuus est Pontificarius sui anno nono. (*Magni Bullarii Romani hujus Edit. Luxemb. 1727. Tom. I. fol. 20. App.*)

Decreta Synodalia Pontificis contrâ Lutharium Regem, qui dimissa uxore legitima alteram duxerat, contrâ Synodum Mettensem, contrâ Episcopos aliosque Luthorio adhærentes: anno 863.

NICOLAUS,
Servus Servorum Dei reverendissimus, & sanctissimis fratribus nostris Archiepiscopis in Regno Ludovici Regis Germani confitens.

S Celus, quod Luthorius Rex, si tamen Rex veraciter dici possit qui nullo salubri regimine corporis appetitus refrenat, sed labrica enervatione magis ipsius illicitis moribus cedit, in duabus feminis Teudberga scilicet, & Waldrada commisit, omnibus manifestum

est. Sed & dudum Episcopos Theutgaudum, & Guntharium in tali factō eum habuisse ruitores, atque fautores, penitentis nobis orbis undique ad limina, seu Sedem Apostolicam confluens referebat, absentibus quoque idipsum nostro scribentibus Apostolatui. Quid nos tanto credere renuimus, quanto de Episcopis tale quid audire nullatenus sperabamus, donec ipsi Romanum tempore concilii venientes, coram nobis, & Sanctâ Synodo tales inventi sunt, quales fuerant à multis sepiissime prædicati, ita ut scriptura, quam suis stipulaverant manibus, quamque volebant ut nostro roboraremus chirographo, caperentur, & dum miscipulam innoceatibus opponere satagerent, infideliis suis illaqueati sunt ipsi, sicutque completum est. Deus auctore, quod in proverbiis legitur: Frustra iactatur ante oculos recte penitentiorum: si quidem ipsi obligati sunt, & ceciderunt. Nos vero, qui in flagitium falso cecidisse dicebamur, favente Domino cum justitia propagatoribus resurreximus, & erecti sumus. Igitur decernente nobiscum sancta Synodo in presenâ depositi, & ab officio Sacerdotali excommunicati, atque à regimine Episcopatus alienati indubitanter existant. Unde vestra fraternitas Canonum normam custodiens & decretorum sanctiones observans caveat, ne hos, quos nos abjecimus, recipere in Sacerdotum catalogo quis presumat. Depositionis autem sententia, quam in predictis Theutgaudum & Guntherium protulimus, cum ceteris Capitulis, quæ sancto Concilio nobiscum sanciente promulgavimus, inferius annexa monstrabitur.

De Metteni Synodo abolenda.

C A P. I.

Synodum, quæ ruper, id est, sub plissimo Imperatore Ludovico per inductionem XI. mense Junio, in Metenium Urbe ab Episcopis, qui nostrum prævenienti judicium, collecta est, quique Apostolicæ sedis instituta temere violaverunt, ex tunc, & nunc, & in æternum judicamus esse cassatam, & cum Ephesino Latrocino repudiatam Apostolica auctoritate in perpetuum esse sancimus damnandam, nec vocari Synodum, sed tanquam adulterii faventem prostibulum appellari decernimus.

Depositio Theutgaudi & Guntharii Archiepiscoporum.

C A P. II.

Theutgaudum Treverensem Primatem Belgicæ Provinciae, & Guntharium Agrippinæ Coloniæ Episcopos nunc coram nobis, & sancta Synodo, sub gestorum insinuatione qualiter causam Lotharii Regis, & duarum mulierum ejus Theutbergæ scilicet, & Waldrudæ se recognoverint, & judicaverint, scriptum super hoc propriis roboratum manibus offerentes, nihilque si plus, vel minus aut alter egisse ore proprio multis coram positis affirmantes, & sententiam, quam à sede Apostolica, in Ingiltrudem uxorem Bosonis sanctissimus Frater noster Mediolanensis Archiepiscopus Tado, & ceteri Cœpiscopi nostri petierant emitendam, & nos divino succensi zelo sub anathematis obtestatione canonice protuleramus, publicè vivâ voce se violasse consentes, in quibus omnibus invenimus eos Apostolicas, atque canonicas sanctiones in pluribus excessisse, & æquitatis normam nequiter temerasse, omni judicamus Sacerdotii officio permanere penitus alienos, Spiritus sancti judicio, & Beati Petri per nos auctoritate

omni

ANNO
858.

A N N O 803. **o**mni Episcopatus exutos regimine confistere definientes. Quod si juxta præcedentem consuetudinem, tanquam Episcopi aucti fuerint aliquid de fisco ministerio contingere, nullo modo licet eis, nec in alia Synodo restitutionis spem, aut locum habere iatisfactionis, sed & communiantes eis omnes abjici de Ecclesia, & maxime si potea quam didicerint aduersus memoratos prolatam fuisse sententiam, eisdem communicare tentaverint.

De ceteris Episcopis.

C A P. III.

Cæteri autem Episcopi, qui complices homini Theurgaudi scilicet, & Guntharii, vel factores eis feruntur, si cum his conjuncti seditionem, coniurationes, vel conspirationes fecerint, vel si à Capite, id est, à sede Beati Petri illis hærendo disenserint, pari cum eis damnatione teneantur stricte. Quod si cum sede Apostolica, unde eos principium Episcopatus summissa manifestum est, sapere de cætero per se metipos, vel missos ad nos Legatos cum scriptis suis professi extiterint, noverint sibi à nobis veniam non negandam, n.e amissionem horum suorum pro retro actis presumptionibus, aut subscriptionibus, quas pro insensu fecerunt gestis, per nos ullo modo formidandam.

De Engildruda.

C A P. IV.

Engildrudam filiam quondam Maestifredi Comitis, quæ Bosone proprio vito reliquo, ecce jam per sepiem circiter annos hec, atque illat vagabunda nuper cum fautoribus suis regulariter anathematizavimus, sed propter contumaciam, iterato anathematis vinculis duximus innoxiam. Sit igitur à Patre, & Filio, & Spiritu Sancto uno, & vero Deo, ab omnibus sanctis Patribus, & ab universa sancta Dei catholicæ, & Apostolica Ecclesia, & à nobis penitus anathema cum omnibus complicibus communicatoribus, atque auxiliatoribus suis, ita ut, sicut jam decrevimus, si quis ei communicare, vel favere in aliquo praesumperit, si quidem Clericus fuerit, in eodem vinculo constrictus, officium Clericatus amittat. Monachi vero, & Laici si inobedientes decreto præsenti fuerint, similiter anathematizentur. Sanè si eadem mulier ad virum suum reversa fuerit, vel Apostolicam Beati Petri sedem Romanam properans, veniam ei post dignam iatisfactionem procul dubio non negabimus. Veruntamen sub priori vinculo anathematis, quo illam prius, & nunc obligavimus, interim consueta permaneat. Si quis autem eadem Engildrudæ Apostolicam Beati Petri sedem Romanam specialiter properant, vel occurrenti nescius communicaverit, aut sciens opem in veniendo praesliterit nullo pro hoc vinculo teneatur innexus.

De sententiis, atque interdictis sedis Apostolica.

C A P. V.

Si quis dogmata, mandata, interdicta, vel decreta pro Catholicæ fide, pro Ecclesiastica disciplina, pro correctione Fidelium, pro emendatione sceleratorum, vel interdictione imminentium, vel futurorum malorum à sedis Apostolica Præfætate salubriter promulgata contempserit, anathema sit.

Episcopi supra dicti postquam damnati sunt, hoc ad Pontificem rescriperunt.

NICOLAUS Pontifici *Guntharius*, atque *Theurgaudus*.

A N N O
863.

Patres nostri, & Fratres Coëpiscopi ad te nos direxerunt, & nos sponte ivimus, consulere videlicet, expleta generali legatione tuum magisterium super his specialiter quæ pariter, prout nobis vistum fuit, & adjacentibus novum esse potuit, judicavimus, auctoritates, rationesque, quas secuti fuimus scriptis ostendentes, ut tua sapientia perscrutatis omnibus, quid inde lenires, & quid velles nobis paterno demonstrares affectu, nosque fraterna caritate procurates, & si melius illud tua sanctitas invenires, ut nos instrueres, & doceres, suppliciter obsecravimus, parati, quicquid rectius, & probabilius esset, libenter amplecti.

Sed nos per tres hebdomadas tuum expectantes responsum, nihil certitudinis, nihilque doctrinæ nobis expressissimi, tantum quodam die in publico dixisti, nos excusabiles appare, & innocentes juxta assertiones nostri libelli.

Ad ultimum autem nos evocati ad tuam præsentiam dedacti sumus, nihil adversatis suspicantes, ibique obsecratis ostiis, facta more latroninali conspiratione, ex Clericis, & Laicis turba collecta, & permixta, nos violenter intertortos oportimere studiisti, longa sceleris intercapidine à nostris, & Clericis, & Laicis separatos, atque sine Synodo, & sine Canonico examine, nullo accusante, nullo testifice, nulla que disputacionis discretione dirimente, vel auctoritatum probatione convincente, absque nostri oris confessione, absentibus aliis Metropolitanis, & Diocesanis Coëpiscopis, & Confratribus nostris, extra omnium omnino consensum tuo solius arbitrio, & tyrannico furore nesmet damnare voluisti, subiit quâdam tibi carnula, & improvise porrecta Lectoris officium assumens, assistente lateri tuo Anastasio olim Presbytero, ambitus damnatio, & deposito, & anathematizato, cuius sceleris magisterio tuus precipitatus furor.

Ergo tuam pravam sententiam à zelo rectitudinis alienam, injustam, & irrationabilem, canonicas legibus contrariam, nequaquam recipimus, immò cum omni cœtu fraterno, quasi nefas, atque maledictum frustra prolatum contemnimus, atque abjicimus tibique anathematorum, & religionis facie abjectorum, & contemptorum fautori, & communicatori revera communicare nolumus, contenti totius Ecclesiae communione, & fraterna societate, quam tu arroganter te superexaltans despicias, reque ab ea elationis tumore indignum faciens segregas.

Igitur ex tua levitatis temeritate propria tibi met sententia anathematis plagam infixisti, exclamans, qui Apostolica præcepta non servar, anathema sit, quæ tu multipliciter violare, & violasse dignoscis, divinas leges simul, & sacros canones calcans, & quantum in te est, evançus prædecessorum tuorum Pontificum Romanorum vestigia sequi nolens. Nunc ergo qui fraudulentiam, & calliditatem experti sumus, indignationem quoque tumidumque portentatum agnoscimus, nil tibi tuæque superbiae cedimus, quâ nos ad vota nostrorum, quibus faves, inimicorum obruere festinabas, sciesque nos non tuos esse, ut te jactas, & extollis Clericos, quos ut Fratres, & Coëpiscopos recognoscere, si elatio permitteret, deburas. Et hæc cibi nostri ordinis non infici, nimium tua improbitate compulsi respondemus, non quasi ad illatam nobis contumeliam provocati, sed contra tuam iniuriam Ecclesiasticæ zelo accensi, nec nostræ vilitatis personam attendent, sed omnem nostri ordinis universitatem, cui vim inferre conatis, præ oculis habentes.